

Türkiye’de Keman Eğitimi Üzerine Yapılan Bilimsel Çalışmaların Eğilimlerinin Belirlenmesi¹

Determination of Trends in Scientific Studies on Violin Education in Türkiye

Sayfa | 3710

Elif AYDIN , Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, 812441001@ogr.uludag.edu.tr

Rasim Erol DEMİRBATIR , Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, redemir@uludag.edu.tr

Geliş tarihi - Received: 13 Nisan 2025
Kabul tarihi - Accepted: 10 Eylül 2025
Yayın tarihi - Published: 28 Aralık 2025

¹ Bu çalışma, 9–11 Ocak 2025 tarihleri arasında İspanya’da düzenlenen 7. Uluslararası Akdeniz Bilimsel Araştırmalar Kongresi’nde yüz yüze olarak sunulmuş olup, yalnızca özet metni yayımlanmıştır.
Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye’de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.
DOI. 10.51460/baebd.1675432

Öz. Bu araştırmada, Türkiye'de keman eğitimi alanında günümüze kadar gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmalar incelenmiş ve bu çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Keman eğitimi alanındaki akademik eğilimlerin çözümlenmesinin, bu alana yönelik yeni araştırmaların planlanmasına yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, alanyazında eğilim belirleme çalışmalarına sıkça rastlandığı görülmektedir. Araştırmanın verileri, TR Dizin veri tabanında 2005-2024 yılları arasında yayımlanmış ve “keman eğitimi” ile “keman öğretimi” anahtar sözcükleriyle erişilen 62 bilimsel çalışmadan oluşmaktadır. Verilerin analizinde, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, bir alandaki mevcut durumu tespit etmek amacıyla yürütülen araştırma türüdür. Bu kapsamda, seçilen bilimsel çalışmalar; yayımlandığı dergi, yayım yılı, yazar sayısı, makale türü, araştırma konuları, yöntem, örneklem/çalışma grubu, veri toplama araçları ve analiz yöntemleri gibi kriterlere göre araştırmacı tarafından betimsel analiz yöntemiyle detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Araştırmada, keman eğitimi ve öğretimi üzerine yapılan çalışmaların hangi yıllarda yoğunlaştığı, hangi dergilerde yayımlandığı, hangi araştırma yöntemlerinin daha sık kullanıldığı, örneklem veya çalışma gruplarının özellikleri, veri toplama ve analiz süreçlerinde daha çok hangi yöntemlerin tercih edildiği vb. konular ele alınmıştır. Keman eğitiminde gerçekleştirilen araştırmalara yönelik önerilere yer verilmiştir. Bu araştırmanın bulgularının, keman eğitimi alanındaki mevcut durumun ortaya konulmasına katkı sağlayarak bu alanda yapılacak yeni çalışmalara rehberlik edebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: TR Dizin, Keman eğitimi, Keman öğretimi, Bilimsel araştırma, Eğilimler.

Abstract. In this research, scientific studies carried out in the field of violin education in Türkiye to date were examined and the aim was to determine the trends of these studies. It is thought that analyzing academic trends in the field of violin education may help plan new research in this field. In this context, it is seen that trend determination studies are frequently encountered in the literature. The data of the research consists of 62 scientific studies published in the TR Index database between 2005-2024 and accessed with the keywords "violin education" and "violin instruction". In the analysis of the data, the survey model, one of the quantitative research methods, was used. The survey model is a type of research conducted to determine the current situation in a field. Descriptive analysis was employed to evaluate the selected studies based on criteria such as year of publication, journal, publication type, research topics, methodology, sample/study group, data collection tools, and analysis techniques. In the research, issues such as the years in which studies on violin education and instruction were concentrated, in which journals they were published, which research methods were used more frequently, the characteristics of the sample or study groups, which methods were preferred more in the data collection and analysis processes, etc. were discussed. Suggestions for research conducted in violin education are included. It is thought that the findings of this research contributing to revealing the current situation in the field of violin education and will guide new studies in this field.

Keywords: TR Dizin, Violin education, Violin instruction, Scientific research, Trends.

Extended Abstract

Introduction. Scientific knowledge plays a fundamental role in the development of individuals and societies. The education system in Türkiye is divided into various levels, and postgraduate education in particular contributes to the development of individuals' scientific thinking skills and their specialization. Scientific studies in the field of education offer important gains in terms of both knowledge production and program development. In this context, trend determination studies are frequently included in the literature in order to follow the development directions of the field and guide new research. Music education, an important dimension of art education, is also the subject of an increasing number of scientific studies. Instrument education, in particular, is at the center of trend determination studies; research in this field contributes to scientific development by revealing which subjects are emphasized and which areas remain deficient. Violin education has a historical background in Türkiye, and academic studies in this field are aimed at evaluating both pedagogical problems and content trends. This research aims to analyze the contents of 62 scientific studies published in the TR Index database on violin education between 2005 and 2024 according to the determined criteria. It is aimed that the findings to be obtained will guide new studies in the field of violin education and provide a comprehensive perspective to researchers.

Method. This study employed a quantitative research design using the survey model, which enables the identification of trends, attitudes, or views within a defined population (Creswell, 2017; Fraenkel, Wallen and Hyun, 2022). A total of 62 publications published in the TR Index between 2005 and 2024 were analyzed based on the keywords “violin education” and “violin instruction.” Ten studies were excluded as they were unrelated to the topic. Data were collected using the “Violin Education Scientific Publication Analysis Form” developed by the researcher via Microsoft Excel. This form consisted of nine categories: journal name, publication year, number of authors, publication type, topic, method, sample or study groups, data collection tools, and data analysis techniques. Descriptive content analysis was used to examine the data. Frequency and percentage distributions were applied to reveal patterns and trends. As the study utilized publicly available documents, ethical approval was not required.

Results. The analysis of 62 publications on violin education indexed in the TR Dizin database between 2005 and 2024 reveals several significant results. The data obtained are briefly presented in the tables below:

Table 1: The journal with the largest number of publications is the Journal of Turkish Studies.

Table 2: The highest number of publications occurred in 2021, with a notable increase in output starting in 2016.

Table 3: It has been determined that the majority of scientific studies have two authors.

Table 4: It was determined that the number of research articles was higher.

Table 5: The subject analysis revealed that the focus was on violin teaching methods and techniques.

Table 6: It has been observed that the most preferred research method is the quantitative research method.

Table 7: In terms of sample groups, the most preferred ones were documents followed by undergraduate students receiving vocational music education.

Table 8: It was found that the most used data collection tool was document analysis.

Table 9: It has been determined that the most intensive data analysis method is qualitative data analysis.

Discussion, Conclusion and Recommendations. This study analyzed 62 scientific publications on violin education published between 2005 and 2024 in the TR Index database, focusing on criteria such as journal name, publication year, number of authors, type, topic, method, sample or study groups, data collection tools, and data analysis method. Results showed that the publications were most frequently published in the Turkish Studies journal, with a broad distribution across 35 different journals, indicating a decentralized publication trend in the field. The highest number of publications occurred in 2021, with a notable increase in output starting in 2016. Two-author studies were the most common, pointing to a collaborative research trend. In terms of publication types, research articles dominated, followed by review articles, highlighting a strong emphasis on producing original data. Topic analysis revealed a concentration on violin teaching methods and techniques, followed by studies involving Turkish music. However, areas such as vibrato and intonation were significantly underrepresented. Quantitative methods, particularly experimental, survey, and descriptive models, were the most commonly used research approaches, while qualitative methods also held a substantial presence, mainly employing case studies, content analysis, and document analysis. Mixed-methods studies were comparatively limited. In terms of sample groups, documents were most frequently used, followed by undergraduate students receiving professional music training and university instructors. Document analysis and interview forms emerged as the most common data collection tools. While qualitative data analysis was most prevalent, some previous studies in the literature favored quantitative analysis. Based on the findings, the study recommends increasing experimental and qualitative research in violin education, diversifying research topics, conducting more studies focused on Turkish music, and enhancing the number of trend-based studies in this field.

Giriş

Bilimsel bilgi, toplumun ve bireylerin ilerlemesi için temel oluşturan en önemli unsurlardan biridir. Okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve lisansüstü eğitim basamaklarından oluşan Türk eğitim sisteminde lisansüstü eğitim, akademik dünyada bilginin sistematik bir şekilde üretilerek, yayılmasını ve kullanılmasını hedefleyen eğitim basamağı olarak karşımıza çıkmaktadır (Gençel Ataman, 2019). Lisans eğitimi tamamlayan bireylerin, ilgi duydukları alanda eğitimi devam ettirdikleri lisansüstü eğitim, bireylerin bilimsel düşünme becerilerini geliştirmelerine ve alanlarında uzmanlık kazanmalarına olanak tanıyan önemli bir eğitim basamağıdır (Köksalan, İlter ve Görmez, 2010).

Bilimsel çalışmalar, farklı disiplinlerde yeni bilgilerin üretilmesini ve mevcut bilgilerin geliştirilmesini mümkün kılan temel süreçlerdir. Bilimsel çalışmaların sayısı alana katkı sağlamak, değişen ve gelişen dünyamızdaki olayları anlamak ve olayların çözümüne yönelik güncel bilgiler sunmak amacıyla günden güne artış göstermektedir. Çeşitli disiplinlerde gerçekleştirilen bilimsel çalışma alanlarından eğitim, gelişmekte olan dünyaya uyum sağlayarak, güncellenen bilgileri yeni nesillere aktarmaktadır (Özer ve Onuray Eğilmez, 2021). Bu kapsamda, eğitim alanında gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar, sadece bilgi birikimini arttırmakla kalmayıp, aynı zamanda eğitim programlarının geliştirilmesine de katkı sağlamaktadır (Köseoğlu ve Eroğlu Doğan, 2020). Eğitim alanında, eğitim ve öğretim faaliyetlerine yönelik bilimsel çalışmalar yükseköğretim kurumlarında (üniversitelerde) gerçekleştirilmektedir (Gençel Ataman, 2019).

Bilimsel çalışmalarda yer alan farklı yaklaşımların incelenmesi, yapılan diğer benzer çalışmalarla karşılaştırılması ve sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmesi amacıyla eğilim belirleme çalışmalarının literatürde önemli bir yeri vardır. Eğilim belirleme çalışmaları, bu alandaki genel gelişimi ve değişimi takip edilmesine yardımcı olmakla birlikte araştırmacılara yol gösterici bir harita oluşturabilmektedir (Önal, 2018). Gerçekleştirilmiş araştırmaların sistematik olarak incelendiği çalışmalar, mevcut durumun betimlenmesi için değerli kaynaklardır (Yücel, 2025; Parpucu, 2022). Alanyazın incelendiğinde, eğitim alanında çok sayıda eğilim belirleme çalışmasının gerçekleştirildiği görülmektedir (Atasoy ve Ütkür Güllühan, 2024; Çelik, Eroğlu ve Uzun, 2024; Yapıcı ve Küçük, 2024; Yeşilbursa, Karakuş ve Geçgel, 2024; Köseoğlu ve Eroğlu Doğan, 2022). Eğilim belirleme araştırmalarının, yayımlanan bilimsel çalışmaların trendlerinin ortaya konulması, bu alanlarda yapılacak yeni araştırmalara ışık tutulması ve yön vermesi bakımından katkı sağlaması beklenmektedir (Çelik vd., 2024).

Sanat eğitimi alanının önemli boyutlarından biri olan müzik eğitimi alanında da bilimsel çalışmalar gerçekleştirilmektedir (Özer ve Demirbatır, 2021). Bilimsel çalışmalarla bireylerin bağımsız araştırma yürütme becerilerini geliştirmelerine, bilimsel bilgiye katkı sunmalarına imkân tanınmaktadır (Yöndem, 2015). Bilimsel çalışmalar, bireye alanında beceri kazandırarak geniş perspektif sunması açısından sadece akademik dünyaya değil, çeşitli meslek alanlarına da yetkin bireyler kazandırmayı amaçlamaktadır (Yeşilbursa vd., 2024; Önal, 2018). Bu yönüyle müzik eğitimi alanında da bilimsel çalışmaların sayısında günden güne artış görülmektedir. Uluslararası literatürde de bu durum dikkat çekmektedir (Weatherly, Wright ve Lee, 2024; Fernández-Barros, Duran ve Viladot, 2023; Sánchez-Marroquí ve Vicente-Nicolás, 2024). Alanyazında yer alan çalışmaların yoğunlaştığı ve önemini yitiren

konuların belirlenmesi ile alandaki eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla, müzik eğitimi alanında da diğer disiplinlerde olduğu gibi eğilim belirleme çalışmalarının yaygınlık kazandığı görülmektedir (Vicente-Nicolás, G. ve Sánchez-Marroquí, 2024).

Fernández-Barros vd. (2023), akran rehberliğinin müzik eğitimindeki etkilerini incelemek amacıyla 1980-2021 yılları arasında yayımlanmış 51 çalışmayı analiz etmiş ve bu stratejinin faydaları ile sınırlılıklarını ortaya koymuştur. Araştırma sonuçları, akran rehberliğinin müzik eğitimindeki potansiyelini belirlemenin yanı sıra bu stratejiden en etkili şekilde nasıl yararlanılabileceğine dair gereken hususlara yer vermektedir. Alan yazındaki diğer eğilim belirleme çalışmalarında da benzer yöntemler kullanılmıştır. Sözen (2023), Türkiye’de bağlama eğitimi üzerine yayımlanmış makaleleri belli kriterlere göre inceleyerek, araştırmaların alana katkılarını değerlendirmiştir. Analiz edilen çalışmaların ağırlıklı olarak tarama modeli yaklaşımıyla gerçekleştirildiği, en çok tercih edilen veri toplama aracının doküman analizi yöntemi olduğu ve çalışma grubu olarak en çok dokümanların tercih edildiği görülmektedir. Bağlama eğitimiyle ilgili bir diğer çalışmada ise Önal (2018), 1995-2017 yılların arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Arşivi’nde bağlama konulu yayımlanmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezlerini belli değişkenlere göre analiz ederek, bağlama eğitiminin akademik bağlamda nasıl ele alındığını değerlendirmiştir. Ses eğitimi alanında eğilim belirlemeyi amaçlayan bir diğer çalışmada ise Sav ve Gereken (2022), 1997-2021 yılları arasında yayımlanmış lisansüstü çalışmaların içeriklerini analiz ederek, ses perdeleri ve nefes teknikleri gibi konuların ön plana çıktığını saptamışlardır. Yaylı çalgılar eğitimi üzerine yapılan tez çalışmalarını inceleyen Dönmez (2022), 2021 yılına ait tezlerde keman alanına yoğunlaşıldığını ve en çok eser inceleme çalışmalarının tercih edildiğini, çalgı eğitimi-öğretimi temasının ilk sırada yer aldığını belirlemiştir. Özer ve Demirbatır (2021), 2015-2020 yıllarında müzik eğitimi alanında yayımlanmış lisansüstü çalışmaları belli kriterler doğrultusunda analiz ederek, en fazla yayının 2017 yılında gerçekleştiği, yayımlanan çalışmaların en fazla Turkish Studies dergisinde olduğu, çalgı eğitimi konulu çalışmaların diğer konu başlıklarına oranla ön plana çıktığı gibi sonuçlar elde etmişlerdir. Özer ve Onuray Eğilmez (2021), Türkiye’de 2000-2020 yılları arasında piyano eğitimi ile ilgili yayımlanmış tezleri inceleyerek yayımlandıkları yıl, çalışıldıkları üniversite, yöntem vb. kriterlere göre eğilimlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu alandaki çalışmaların konu eğiliminin piyano eğitiminde çağdaş ve pedagojik yaklaşımlara yoğunlaştığı belirlenmiştir. Gençel Ataman (2019), flüt eğitimi üzerine yapılmış lisansüstü tezleri inceleyerek, araştırma yöntemleri, veri toplama araçları ve analiz teknikleri bakımından 42 tezin eğilimlerini belirlemiştir. Viyolonsel eğitimi ile ilgili çalışmalarda ise Cömert ve Erim (2018), Türkiye’de gerçekleştirilen araştırmaları analiz ederek, bu alandaki araştırmaların daha çok bilinen konular ve yöntemler etrafında yoğunlaştığını ve pratikte uygulanabilirliklerinin düşük olduğunu ileri sürmüşlerdir. Benzer şekilde, gitar eğitimi alanında yapılan araştırmalarda Yöndem (2015), Türkiye’de yayımlanan 89 lisansüstü tezi analiz ederek, okul müziğinde gitar kullanımının ve öğretim yöntemlerinin öne çıkan konular arasında yer aldığını saptamıştır. Bu çalışmalar, müzik eğitimi alanında yapılan araştırmaların genel eğilimlerini belirleme açısından önemli bulgular sunmaktadır. Bu çalışmaların yanı sıra müzik eğitimi alanında gerçekleştirilen bilimsel üretimi nicel olarak belirlemeyi ve analiz etmeyi amaçlayan çalışmada Sánchez-Marroquí ve Vicente-Nicolás (2024), Web of Science, Scopus, Dimensions, Lens veri tabanlarında 2000-2022 yılları arasında yayımlanmış çalışmalar betimsel ve çıkarımsal analizlerin yanı sıra bibliyometrik tekniklerinden atıf analizi, eş-atıf analizi, eş-oluşum ve iş birliği analizini kullanarak incelemeler gerçekleştirmişlerdir. Araştırma sonucunda, müzik eğitimi alanındaki bilimsel çalışmaların sayısında artış olduğu, çoğu

yazarın yalnızca bir makale yayımlandığı, az sayıda yazarın alandaki bilimsel üretimin büyük bir kısmını oluşturduğu belirlenmiştir.

Ülkemizde müzik eğitiminde ilköğretim sürecinden başlayarak doktora sürecine değin sürdürülen çalgı eğitimi, gerçekleştirilen eğilim belirleme çalışmalarının ana öznelereinden olmayı başarmıştır (Dönmez, 2022; Demirbatır, 2001; Cömert ve Erım, 2018). Çalgı eğitimi kapsamında sık karşılaşılan alanlardan biri olan keman eğitimi, bu alandaki bilimsel çalışma sayısıyla da dikkat çekmektedir. Keman eğitimi konulu bilimsel çalışmalar sadece keman eğitimi ve öğretimi alanında yaşanan sorunları değil, literatürdeki eksiklikleri de sunmaktadır. Aynı zamanda hangi konuya daha fazla yoğunlaşıldığını hangi konunun üzerinde az durulduğunu bir bütünlük içerisinde görölmesini sağlayarak, tespit edilen konuyu değiştirmeye ve geliştirmeye yönelik olarak katkı sağlayabilmektedir (Arıca, 2017). Keman eğitimi alanında gerçekleştirilmiş eğilim belirleme çalışmaları da literatürde yer almaktadır (Parpucu, 2022).

Arıca (2017), gerçekleştirdiği çalışmasında keman pedagojisine yönelik hazırlanmış lisansüstü tezlerin durum tespitini yaparak keman eğitimi sistemi ve sorunlarını incelemeyi hedeflemiştir. Yapılmış araştırmaların bulgularında tespit edilmiş sorunlar ile Arıca'nın araştırmadaki bulgular ilişkilendirilerek Türkiye'deki keman eğitiminin bütünsel bir çerçeve içerisinde gerçekleştirilmesinde aksaklıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Parpucu (2022), kemanda Türk Müziği materyalleri kullanılarak hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarını çeşitli özelliklerine göre inceleyerek, alanda gerçekleştirilecek olan diğer çalışmalara fikir oluşturmayı hedeflemiştir. Bu araştırma ile kemanda Türk Müziği materyallerine yönelik olarak gerçekleştirilmiş çalışmaların genel çerçevesi oluşturulmuştur. Bu kapsamda yüksek lisans tezlerinin ağırlıklı olduğu, Türk Halk Müziği'ne ait materyallerin kullanıldığı ve en fazla çalışmanın 2019 yılında hazırlandığı gibi sonuçlar elde edilmiştir. Araştırmanın sonunda Türk Müziği düzenlemelerine yönelik olarak etüt, alıştırma, gam, arpej ve egzersiz gibi materyallerin sayısının artırılabilirliği şeklinde öneriler yer almaktadır.

Literatürde keman eğitimi alanına yönelik yürütölen eğilim belirleme çalışmaları, çoğunlukla yayımlanmış lisansüstü tezlere odaklanmaktadır. Bu çalışma ise yalnızca TR Dizin veri tabanında yer alan tez dışı bilimsel yayınların incelenmesini kapsamaktadır. Böylece keman eğitimi alanındaki mevcut akademik çerçevenin daha geniş bir perspektiften sunulması ve araştırmacılara farklı kaynaklardan beslenen kapsamlı bir bakış açısı kazandırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, alan yazında yer alan çeşitli çalışma türleri analiz edilerek keman eğitimi bağlamında yürütölen bilimsel araştırmaların genel eğilimlerinin ortaya konulması ve gelecekteki araştırmalara yön verilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı TR Dizin veri tabanında 2005-2024 yılları arasında yayımlanmış bilimsel araştırmaların yayımlandığı dergi, yayımladığı yayım yılı, yazar sayıları, makale türü, araştırma konuları, yöntem, örneklem/çalışma grubu, veri toplama araçları ve analiz yöntemleri gibi kriterlere göre eğilimlerinin belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır. 2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında yayımlanan keman eğitimi ve keman öğretimi ile ilgili araştırmaların;

- Yayımlandığı dergilere göre dağılımları nasıldır?
- Yayımlandığı yıllara göre dağılımları nasıldır?
- Yazar sayılarına göre dağılımları nasıldır?
- Makale türüne göre dağılımları nasıldır?
- Konularına göre dağılımları nasıldır?
- Araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
- Örneklem/çalışma grubuna göre dağılımları nasıldır?
- Veri toplama araçlarına göre dağılımları nasıldır?
- Veri analiz yöntemlerine göre dağılımları nasıldır?

Araştırmanın önemi

Günümüze kadar yayımlanmış olan bilimsel çalışmaların içeriklerinin analiz edilmesi ve hangi konulara eğilim gösterdiklerinin belirlenmesi, literatürde önem kazanan ve eksik kalan noktaları tespit ederek keman eğitimi alanında gerçekleştirilecek olan yeni bilimsel çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında keman eğitimi ve öğretimi ile ilgili yayımlanmış bilimsel çalışmaların belirlenen kriterlere göre analiz edilip, eğilimlerinin belirlendiği bu araştırma yeni çalışma gerçekleştirecek olan yazarlara farklı bir bakış açısı sunacağı ve yol göstereceği düşünüldüğünden önemli görülmektedir.

Yöntem

Araştırma deseni

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, bir araştırma evreninin eğilim, tutum ya da görüşlerinin nicel verilerle tanımlanmasını sağlayan bir araştırma türü olarak tanımlanmaktadır (Creswell, 2017; Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2022). Bu çalışmada TR Dizin veri tabanında 2005-2024 yılları arasında yayımlanan keman eğitimi ve keman öğretimi anahtar sözcükleriyle arama gerçekleştirilerek erişilen 62 çalışmanın eğilimleri belirlenmiştir. Bu doğrultuda tarama modeli tercih edilmiştir.

Evren ve örneklem

Bu araştırmanın evreni TR Dizin veri tabanında “keman eğitimi” ve “keman öğretimi” anahtar sözcükleriyle arama gerçekleştirilerek erişilen 62 makaleden oluşmaktadır. Bu anahtar sözcükleriyle ilişkili olabilecek bilimsel çalışmaların 2005 yılı itibarıyla yayımlanmış olduğu görülmüştür. Bu nedenle 2005-2024 yılları arasında yayımlanmış bilimsel çalışmalar incelenmiştir. TR Dizin veri tabanında “keman eğitimi” anahtar sözcüğüyle yayımlanmış 61, “keman öğretimi” anahtar sözcüğüyle 11 bilimsel çalışmaya ulaşılmış olup, 10 bilimsel çalışmanın keman eğitimi ve keman öğretimi ilgili olmadığına karar verildiğinden dolayı çalışmaya dahil edilmemiştir. Araştırma kapsamına dahil edilen bilimsel çalışmaların bilgilerinin yazılı olduğu tablo Ek 1’de yer almaktadır.

Veri toplama aracı

Bu araştırmada TR Dizin veri tabanında 2005-2024 yılları arasında yayımlanmış çalışmalar bu araştırmacının problem sorularına yönelik olarak araştırmacı tarafından "Microsoft 365" ofis ve yazılım programlarından birisi olan "Microsoft Excel" programında hazırlanmış "Keman Eğitimi Bilimsel Yayın Analiz Formu" kullanılarak analiz edilmiştir. Oluşturulan bu form, bilimsel araştırmaların dergi adı, yayım yılları, yazar sayıları, türleri, konuları, yöntemleri, örneklem/çalışma grupları, veri toplama araçları ve veri analizleri olmak üzere 9 bölümden oluşmaktadır. Veri toplama sürecinde dokümanlarla çalışıldığı için etik kurul belgesi almaya ihtiyaç duyulmamıştır.

Verilerin analizi

Bu araştırmada yer alan verilerin çözümlenmesi amacıyla betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde temel amaç, belirli eğilimleri ortaya konulması olup, analiz sürecinde bulgulara ulaşılması için betimsel istatistiklerden yararlanılmış ve çoğunlukla frekans ile yüzde dağılımları belirlenmiştir.

Bulgular

Keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında 2005-2024 yılları arasında Türkiye'de yayımlanmış bilimsel çalışmaların verileri bulgular bölümünde yer almaktadır. Bu araştırmada bilimsel çalışmalar yayımlandıkları dergi adı, yayım yılları, yazar sayıları, türleri, konuları, yöntemleri, örneklem/çalışma grupları, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemlerine göre incelenmiş, frekans (f) ve yüzde (%) olarak belirtilmiştir.

Tablo 1.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların dergi adı frekans ve yüzdeleri

Dergi Adı	(f)	(%)
Turkish Studies	8	12,9
Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	4	6,5
Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi	3	4,8
Kastamonu Eğitim Dergisi	3	4,8
Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi	3	4,8
Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	3	4,8
Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi	3	4,8
Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	3	4,8
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2	3,2
International Journal of Eurasia Social Sciences	2	3,2
İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2	3,2
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	3,2
Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	3,2
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,6
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,6
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,6

Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye'de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.

DOI. 10.51460/baebd.1675432

Anadolu üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi	1	1,6
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,6
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,6
Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi	1	1,6
Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,6
Atatürk Üniversitesi Yayınları	1	1,6
Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,6
Türkiyat Araştırmaları Dergisi	1	1,6
Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,6
Motif Akademi Halkbilimi Dergisi	1	1,6
Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1	1,6
Eğitim ve Bilim	1	1,6
Zonguldak Karaelmas Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,6
Sosyal bilimler EKEV akademi dergisi	1	1,6
Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi	1	1,6
OPUS Toplum Araştırmaları Dergisi	1	1,6
Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,6
RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi	1	1,6
Tarih Okulu Dergisi	1	1,6
Toplam	62	100

Tablo 1 incelendiğinde 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların dergi adına göre en çok yayım yapılan derginin Turkish Studies (%12,9), orta düzey sıklıkla kullanılan dergilerin Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (%6,5), Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Kastamonu Eğitim Dergisi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi ve Türk Eğitim Bilimleri Dergisi (her biri %4,8) olduğu görülmektedir. Diğer dergilerde yer alan yayım sayılarının diğer dergilere göre daha az olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yayım yılı frekans ve yüzdeleri

Yayım Yılı	(f)	(%)
2005	1	1,6
2006	2	3,2
2007	-	0
2008	1	1,6
2009	1	1,6
2010	1	1,6
2011	2	3,2
2012	4	6,5
2013	2	3,2
2014	1	1,6
2015	-	0
2016	6	9,7
2017	2	3,2
2018	3	4,8

2019	5	8,1
2020	6	9,7
2021	7	11,3
2022	6	9,7
2023	6	9,7
2024	6	9,7
Toplam	62	100

Tablo 2'ye bakıldığında 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yayım yılına göre en çok yayım yapılan yılın 2021 yılı (%11,3) olduğu belirlenmiştir. 2016 yılından sonra 2020, 2022, 2023 ve 2024 yıllarındaki 6 yayım da önemli bir yüksekliğe sahiptir ve her biri %9,7 oranında katkı sağlamaktadır. 2016 yılı ve öncesinde yayım sayılarının az olduğu ve belli bir oranda yayım yapılmadığı görüldüğünde, 2007 ve 2015 yıllarında hiç çalışma yayımlanmadığı tespit edilmiştir. Tablonun geneline bakıldığında 2016 yılından itibaren yayınlarda belirgin bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 3.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yazar sayıları frekans ve yüzdeleri

Yazar Sayısı	(f)	(%)
Tek Yazarlı	27	43,5
İki Yazarlı	30	48,4
Üç Yazarlı	5	8,1
Toplam	62	100

Tablo 3'te 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yazar sayılarına göre dağılımları görülmektedir. Yayımlanan araştırmaların en yaygın yazar sayısının %48,4 oranında iki yazarlı olduğu, %43,5 tek yazarlı olduğu, %8,1 oranında üç yazarlı olduğu tespit edilmiştir. İki yazarlı çalışmaların fazla olması araştırmaların iş birliği temelli yürütülmesini ifade etmektedir.

Tablo 4.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların türüne göre frekans ve yüzdeleri

Makale Türü	(f)	(%)
Araştırma Makalesi	43	69,4
Derleme	19	30,6
Toplam	62	100

Tablo 4'e bakıldığında 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların türüne göre dağılımları görülmektedir. Gerçekleştirilen çalışmaların %69,4'ünün araştırma makalesi olduğu, %30,6'sının derleme türünde yazıldıkları tespit edilmiştir. Araştırmaların çoğunluğunun özgün araştırmalar olduğunu ancak alandaki bilgi birikimini değerlendiren ve literatürü derleyen çalışmaların da önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

Tablo 5.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların konularına göre frekans ve yüzdeleri

Konu	f	(%)
Keman öğretim yöntem ve teknikleri	9	14,5
Türk müziği	8	12,9
Keman çalma performansı ve becerisi	5	8,1
Yay teknikleri	4	6,5
Uzaktan eğitim	4	6,5
Literatür inceleme	4	6,5
Kitap incelemesi	4	6,5
Suzuki metodu/eğitimi	3	4,8
Etüd ve eser analizi	3	4,8
Besteci/Müzisyen biyografisi	2	3,2
Müzikalite	2	3,2
Özengen keman eğitimi	2	3,2
Çoksesli aranje teknikleri	2	3,2
Keman öğrencilerinin bilişsel hazırbulunuşluk düzeyleri	1	1,6
Fizyolojik rahatsızlıklarla alternatif parmak numarası	1	1,6
Keman eserlerinin kullanılma durumu	1	1,6
Akademik kadro	1	1,6
Türk keman okulu	1	1,6
Keman eğitiminde yaşanan sorunlar	1	1,6
İlköğretim seviyesinde keman eğitimi	1	1,6
Çalgı seçimi unsuru	1	1,6
Vibrato kullanımı	1	1,6
Entonasyon	1	1,6
Toplam	62	100

Tablo 5'te 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların konularına göre bakıldığında en fazla yoğunlaşılan konunun keman öğretim yöntem ve teknikleri (%14,5) olduğu tespit edilmiştir. Ardından Türk Müziği (%12,9) ve keman çalma performansı ve becerisi (%8,1) konularının ağırlık kazandığı görülmüştür. Yay teknikleri, uzaktan eğitim, literatür inceleme ve kitap incelemesi konularında da orta düzeyde bir yoğunluk olduğu söylenebilmektedir. Keman eğitiminde önemli olan entonasyon ve vibrato kullanımı konularına ait birer çalışma olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yöntemlerine göre frekans ve yüzdeleri

Araştırmaların Yöntemleri		(f)	Yüzde (%)
Nicel yöntem	Deneysel	9	14,5
	Tarama modeli	9	14,5
	Betimsel	6	9,7
Nitel yöntem	Genel tarama modeli	5	8,1
	Durum çalışması	4	6,5
	İçerik analizi	2	3,2
	Fenomenoloji	1	1,6
	Doküman analizi	1	1,6
Karma yöntem		6	9,7
Derleme		19	30,6
Toplam		62	100

Tablo 6’da 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yöntemlerine bakıldığında nicel araştırma yöntemlerinden deneysel ve tarama modelinin %14,5 oranıyla ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmektedir. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel analizin %9,7 oranında kullanıldığı belirlenmiştir. Toplama bakıldığında %38,7 oranıyla nicel araştırma yönteminin en fazla tercih edilen araştırma yöntemi olduğu tespit edilmiştir. Ardından derleme çalışmalarının %30,6 oranıyla ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden ise genel tarama modelinin tercih edildiği ancak fenomenoloji ve doküman analizi yöntemleriyle gerçekleştirilmiş çalışmaların az sayıda olduğu belirlenmiştir. Tablonun geneline bakıldığında nicel yöntemlerin en yoğun kullanıldığı, nitel yöntemlerin daha sınırlı kullanıldığını, karma yöntemlerin daha az düzeyde yer aldığını ve derleme çalışmalarının literatürde önemli bir paya sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 7.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların örneklem/çalışma grubuna göre frekans ve yüzdeleri

Örneklem/Çalışma Grubu	(f)	(%)
Doküman	20	32,3
Profesyonel müzik eğitimi alan lisans öğrencileri	18	29
Müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanları	8	13
Metod, eser, etüt ve dizi	5	8,1
Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri	3	4,8
Müzik eğitimi veren kurumlardaki keman öğretmenleri	2	3,2
Özengen keman eğitimi veren müzik öğretmenleri	2	3,2
Bedensel engelli öğrenci	2	3,2
Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrenciler	1	1,6
Müzik eğitimi veren kurumlarda keman eğitimi alan öğrenciler	1	1,6
Toplam	62	100

Tablo 7’de 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların örneklem/çalışma grubuna göre bakıldığında araştırmacıların en fazla oranda dokümanı (%32,3), ardından profesyonel müzik eğitimi alan lisans öğrencilerini (%29) tercih ettikleri görülmüştür. Tabloda çalışma grubu olarak müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının %13, metot, eser, etüt ve dizilerin %8,1, Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin %4,8 yer aldığı görülmektedir. Müzik eğitimi veren kurumlardaki keman öğretmenleri, özengen keman eğitimi veren müzik öğretmenleri ve bedensel engelli öğrencilerin %3,2 oranla araştırmalarda çalışma grubu olarak yer aldığı belirlenmiştir. Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencileri ve müzik eğitimi veren kurumlarda keman eğitimi alan öğrencilerin %1,6 oranıyla en az tercih edildiği belirlenmiştir.

Tablo 8.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların veri toplama araçlarına göre frekans ve yüzdeleri

Veri Toplama Araçları	(f)	(%)
Doküman inceleme	27	37
Görüşme formu	20	27,4
Değerlendirme araçları	11	15,1
Anket	9	12,3
Gözlem formu	5	6,8
Portfolyo/Günlük	1	1,4
Toplam	73	100

Tablo 8’da 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların veri toplama araçlarına göre dağılımlarına bakıldığında en çok kullanılan veri toplama aracının doküman inceleme (%37) olduğu görülmüştür. Veri toplama araçlarından görüşme formu (%27,4), değerlendirme araçları (%15,1), anket (%12,3), gözlem formu (%6,8) kullanılmış olduğu ve en az kullanılan veri toplama aracının portfolyo/günlük (%1,4) olduğu belirlenmiştir.

Tablo 9.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların veri analiz yöntemlerine göre frekans ve yüzdeleri

Veri Analiz Yöntemleri	(f)	(%)
Nicel	Frekans/Yüzde	15
	Ortalama/Standart Sapma	4
	Parametrik testler	4
	Non-Parametrik testler	6
Nitel	Betimsel analiz	21
	İçerik analizi	20
Toplam		70
		100

Tablo 9’da 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların veri analiz yöntemlerine göre dağılımlarına bakıldığında nitel veri analizi yöntemlerinin yüksek oranda olduğu (%58,6), nicel veri analizlerinin daha az oranda kullanıldığı (%41,4) görülmüştür.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, 2005-2024 yılları arasında müzik eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan 62 bilimsel çalışma; dergi adı, yayım yılı, yazar sayısı, türü, konusu, yöntemi, örneklem/çalışma grubu, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi gibi çeşitli kriterler doğrultusunda ayrıntılı olarak incelenmiş ve eğilimleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma bulguları, keman eğitimi alanında yapılan bilimsel çalışmaların en fazla Turkish Studies dergisinde yayımlandığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Kastamonu Eğitim Dergisi ve Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi gibi çeşitli akademik dergilerde de bu alana yönelik çalışmaların yoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Ayrıca incelenen yayımlar arasında 22 farklı dergide yalnızca birer çalışmanın bulunması, keman eğitimi konulu yayımların bazı dergilerde yoğunlaştığını, bazı dergilerde ise oldukça sınırlı sayıda temsil edildiğini göstermektedir. Bu durum, bilimsel üretimin belirli dergilerde odaklandığını ancak aynı zamanda alana dair çalışmaların farklı dergilere dağılmış olduğunu da ortaya koymaktadır.

Araştırmacılar tarafından 35 farklı dergide yayım yapılmış olması, bu alanda çalışan akademisyenler için geniş bir yelpazede kaynaklara erişim imkânı sunması bakımından önemli bir avantaj olarak değerlendirilebilir. Özer ve Demirbatır'ın (2021) yaptığı çalışmada ise müzik eğitimi alanında en fazla yayım yapılan derginin Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi olduğu, ardından Turkish Studies dergisinin yer aldığı belirlenmiştir. Bu bulgu, keman eğitimi alanında yapılan çalışmaların farklı dergilerde yayımlanma eğilimi ile paralellik göstermektedir. Bu bağlamda, keman eğitimi alanındaki bilimsel çalışmaların belirli dergilerde yoğunlaşmaması, araştırmacılar açısından hem avantaj hem de dezavantajlar barındırmaktadır. Farklı dergilerde yapılan yayımlar, konuya dair geniş bir perspektif sağlarken, aynı zamanda belirli bir dergi etrafında akademik bir birikim oluşturulmasını da zorlaştırabilir. Türkiye’de, özellikle yaylı çalgılar eğitimi alanına odaklanan akademik bir derginin bulunmaması, bu alandaki bilimsel birikimin dağınık kalmasına neden olabildiği düşünülmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmaların, bu durumu göz önünde bulundurarak keman eğitimi alanındaki bilimsel literatürün sistematik bir biçimde gelişmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların yayım yılı frekans ve yüzdeleri incelendiğinde, bilimsel çalışmaların yıllara göre değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, 2021 yılı en fazla bilimsel çalışmanın üretildiği yıl olarak belirlenmiştir. Bu artışla bağlantılı olarak, araştırmalarda sıkça ele alınan uzaktan eğitim konusunun da özellikle pandemi sürecine denk gelen 2021-2022 yıllarında ön plana çıktığı dikkat çekmektedir. Genel eğilim değerlendirildiğinde, 2016 yılından itibaren yayım sayısında belirgin bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, 2007 ve 2015 yıllarında keman eğitimi alanında herhangi bir bilimsel çalışmanın gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir. Benzer eğilimler, müzik eğitimi alanındaki diğer çalışmalarda da gözlemlenmiştir. Önal (2018), 1995-2017 yılları arasında bağlama konulu tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştirdiği çalışmasında, 2015 yılından itibaren yayım sayısında artış olduğunu belirtmiştir. Sav ve Gereken (2022), ses eğitimi üzerine yayımlanmış lisansüstü tezleri inceledikleri araştırmalarında en fazla yayımın 2019 yılında gerçekleştiğini tespit ederken, Özer ve Demirbatır (2021) ise inceledikleri bilimsel çalışmaların sayısında 2016-2018 yıllarında yoğunluk

Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye’de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.

DOI. 10.51460/baebd.1675432

olduğunu belirlemiştir. Piyano eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerin eğilimlerini belirlemeye yönelik yapılan çalışmada, Özer ve Onuray Eğilmez (2021), yayımlanmış tezlerin sayısının yıllara göre homojen bir dağılım göstermediğini, ancak en fazla tezin 2019 yılında yayımlandığını saptamıştır. Keman eğitimi özelinde, Parpucu (2022), Türk Müziği materyalleri kullanılarak hazırlanmış lisansüstü tezleri analiz ettiği çalışmada, 2019-2021 yıllarında tez sayısının diğer yıllara kıyasla daha fazla olduğunu tespit etmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, literatürde yer alan çalışmalar genel olarak ele alındığında, 2014 yılından itibaren müzik eğitimi ve keman eğitimi alanlarında bilimsel çalışmaların sayısında artış eğilimi olduğu görülmektedir.

Bilimsel çalışmaların yazar sayılarına ilişkin yapılan analiz sonucunda, iki yazarlı çalışmaların daha yaygın olduğu belirlenmiştir. Bu durum, akademik araştırmalarda iş birliğine dayalı çalışma yöntemlerinin tercih edildiğini ve bu sayede daha kapsamlı, multidisipliner bakış açıları geliştirilebileceğini göstermektedir. Tek yazarlı çalışmaların ise iki yazarlı çalışmalara kıyasla daha az olduğu tespit edilmiştir. Tek yazarlı araştırmalarda, yazarların çalışmalarını bağımsız bir şekilde yürüttükleri düşünülmektedir. Ancak, Özer ve Demirbatır'ın (2021) çalışması bu araştırmadan farklı olarak tek yazarlı çalışmaların daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, bilimsel araştırmalarda iş birliğine dayalı çalışmaların yaygın olmakla birlikte bireysel araştırmaların da önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmaların türleri incelendiğinde, araştırma makalelerinin ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Araştırma makalelerinin sayıca fazla olması, özgün ve orijinal veriler üreterek yeni bulgulara ulaşma amacının ön planda olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, incelenen bilimsel çalışmalarda derleme türündeki araştırmaların da büyük bir oranda yer tuttuğu görülmüştür. Derleme çalışmaları, mevcut bilgi birikiminin sistematik bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Bu durum, araştırma çalışmalarının büyük bir kısmının özgün araştırmalardan oluştuğunu, ancak literatürü derleyen ve alanın genel çerçevesini sunan çalışmaların da önemli bir işlev üstlendiğini göstermektedir. Dolayısıyla, her iki türün birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir.

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmaların konularına yönelik yapılan analizde, en yoğun ilginin keman öğretim yöntem ve tekniklerine olduğu belirlenmiştir. Eğitimde etkili yöntemlerin keşfi, keman eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik araştırmaların temelini oluşturabileceği düşünülmektedir. Çalışmaların ikinci yoğunluk alanının ise Türk Müziği olduğu tespit edilmiştir. Keman eğitiminde Türk Müziği unsurlarına ve repertuvarına odaklanan araştırmaların artışı, bu alanda özgün bir akademik araştırma kültürünün geliştiğini göstermektedir. Bunun yanı sıra, keman çalma performansı ve becerisi, yay teknikleri, uzaktan eğitim, literatür incelemeleri ve diğer çeşitli konuların ele alındığı çalışmaların bulunduğu görülmüştür. Ancak, keman eğitiminde önemli bir yere sahip olan vibrato kullanımı ve entonasyon konularının oldukça sınırlı sayıda çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Analiz edilen araştırmalarda, profesyonel müzik eğitimi alan lisans öğrencileriyle çalışıldığı dikkate alındığında, bu konuların ders içi etkinliklerle öğrencilere doğrudan aktarılabilmesi nedeniyle daha az akademik araştırmaya konu olmuş olabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, Gençel Ataman (2019), öğretim yöntemleri ve Geleneksel Türk Müziği konularının öne çıktığını belirlemiştir. Benzer şekilde, Önal (2018) bağlama eğitimi ve öğretimi konusunun en çok çalışılan alan olduğunu ortaya koyarken, Özer ve Onuray Eğilmez (2021)

piyano eğitiminde pedagojik yaklaşımların öne çıktığını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, farklı sonuçlara ulaşan çalışmalar da mevcuttur. Örneğin, Özer ve Demirbatır (2021) tarafından yapılan bir araştırmada, bilimsel çalışmaların konularında Türk Müziği alanına daha az yer verildiği belirlenmiştir. Bu araştırmada az çalışılan konular arasında, keman eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlar öne çıkmaktadır. Benzer şekilde, Gençel Ataman (2019) flüt eğitiminde yaşanan sorunların az çalışılan konular arasında yer aldığını tespit etmiştir. Bu doğrultuda, keman eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlara yönelik araştırmaların artırılmasının hem araştırmacılar hem de eğitimciler için önemli bir kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmaların araştırma yöntemleri incelendiğinde, nicel araştırma yöntemlerinin diğer yöntemlere kıyasla daha fazla tercih edildiği tespit edilmiştir. Nicel araştırmalar içerisinde ise sırasıyla deneysel model, tarama modeli ve betimsel modelin yaygın olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Mevcut durumun belirli bir zaman dilimi içinde açıklanabilmesi ve değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkilerinin ortaya konulabilmesi açısından nicel araştırmaların önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Bu araştırmada, nicel yöntemlerden sonra nitel araştırma yöntemleriyle gerçekleştirilen çalışmaların yoğunlukta olduğu görülmüştür. Nitel araştırmalarda sıklıkla genel tarama modeli, durum çalışması, içerik analizi, fenomenoloji ve doküman analizi gibi yaklaşımlar kullanılmıştır. Bir olgu veya olayın ayrıntılı bir şekilde incelenmesine olanak sağlaması, verilerin anlamlı kategorilere ayrılarak analiz edilmesi ve öznel deneyimlerin aktarılabilmesi açısından nitel araştırmaların bilimsel literatürde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Analiz edilen çalışmalarda farklı bakış açılarını bir araya getiren karma yöntemlerin diğer yöntemlere kıyasla daha az tercih edildiği, buna karşın literatür taramalarını sentezleyen derleme çalışmalarının önemli bir yoğunluk oluşturduğu belirlenmiştir. Bu araştırmayla benzer şekilde, nicel araştırma yöntemlerinin daha fazla tercih edildiğini ortaya koyan akademik çalışmalar bulunmaktadır (Özer ve Demirbatır, 2021; Sözen, 2023; Sav ve Gereken, 2022; Özer ve Onuray Eğilmez, 2021; Gençel Ataman, 2019). Ancak, Önal (2018) yaptığı çalışmada, bu araştırmadan farklı olarak nitel yöntemlerin daha fazla kullanıldığını tespit etmiştir. Bu durum, keman eğitimi alanında araştırmacıların büyük ölçüde nicel yöntemlere yöneldiğini ancak nitel yöntemlerin de belirli konular kapsamında önemini koruduğunu göstermektedir.

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmalarda, örneklem ya da çalışma grubu olarak yoğun olarak tercih edilen unsurun dokümanlar olduğu belirlenmiştir. Dokümanları takiben, profesyonel müzik eğitimi alan lisans öğrencilerinin en sık kullanılan çalışma grubu olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının da önemli bir oranda tercih edildiği görülmektedir. Öğretim elemanlarının pedagojik yaklaşımlarını ve eğitim süreçlerine ilişkin deneyimlerini analiz etmeleri, sağlıklı ve nitelikli bilgilere ulaşılmasına katkı sağlayabilecek önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Benzer şekilde, Sözen (2023) tarafından bağlama eğitimi alanında yayımlanan makalelerin eğilimlerinin incelendiği çalışmada, en yaygın çalışma grubunun dokümanlar olduğu, bunu mesleki müzik eğitimi alan öğrenciler ve akademisyenlerin takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Özer ve Demirbatır (2021) mesleki müzik eğitimi alan lisans öğrencileri ile dokümanların en sık tercih edilen çalışma grupları olduğunu belirtmişlerdir. Özer ve Onuray Eğilmez (2021) tarafından piyano eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerinin analiz edildiği çalışmada ise çalışma grubu olarak müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri ve piyano öğretim elemanlarının ilk iki sırada yer aldığı ifade

edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, sıralamada farklılıklar bulunsa da müzik eğitimi alanında yapılan araştırmalarda genellikle benzer çalışma gruplarının tercih edildiği söylenebilir. Bu durum, akademik araştırmalarda belirli örneklem gruplarının daha fazla ön plana çıktığını ve bu eğilimin disiplinler arası benzerlikler taşıdığını göstermektedir.

Sayfa | 3727

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmaların veri toplama araçları incelendiğinde, en yaygın kullanılan yöntemin doküman incelemesi olduğu belirlenmiştir. Bu durum, gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların büyük ölçüde mevcut literatüre ve yazılı kaynaklara dayandığını göstermektedir. Doküman incelemesini takiben, en sık kullanılan veri toplama aracı görüşme formu olmuştur. Özellikle nitel araştırmalarda tercih edilen bu yöntem, katılımcıların düşüncelerinin sistematik bir şekilde analiz edilmesine olanak tanınması açısından önemli görülmektedir. Bunun yanı sıra, değerlendirme araçları, anket, gözlem formu ve portfolyo/günlüklerin de veri toplama süreçlerinde kullanıldığı tespit edilmiştir. Sözen (2023) tarafından yapılan araştırmada, incelenen makalelerde en yaygın veri toplama aracının doküman incelemesi olduğu, bunu anket ve görüşme formlarının takip ettiği belirlenmiştir. Bu yönüyle, söz konusu araştırmanın bulgularının mevcut çalışma ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. Diğer yandan, Sav ve Gereken (2022) yaptıkları çalışmada, veri toplama aracı olarak literatür taramasının kullanıldığını belirtmişlerdir. Literatürde bu araştırmadan farklı olarak en sık kullanılan veri toplama aracının anket olduğunu ifade eden çalışmalar da bulunmaktadır (Özer ve Onuray Eğilmez, 2021; Gençel Ataman, 2019). Bu farklılık, araştırmaların metodolojik tercihlerine ve incelenen konuya bağlı olarak değişebilmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, keman eğitimi alanında yapılan çalışmaların veri toplama süreçlerinde doküman incelemesinin ve görüşme formunun önemli bir yer tuttuğu görülmektedir.

2005-2024 yılları arasında TR Dizin veri tabanında keman eğitimi alanında yayımlanan çalışmalar, veri analiz yöntemleri açısından incelendiğinde, nitel veri analizi yöntemlerinin nicel veri analizi yöntemlerine kıyasla daha fazla tercih edildiği belirlenmiştir. Bu bulgu, Özer ve Demirbatır'ın (2021) araştırmalarıyla paralellik göstermektedir; söz konusu çalışmada da nitel veri analiz yöntemlerinin ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, literatürde bu araştırmadan farklı olarak nicel veri analizi yöntemlerinin daha yaygın kullanıldığını belirten çalışmalar da mevcuttur (Özer ve Onuray Eğilmez, 2021; Gençel Ataman, 2019; Yöndem, 2015).

Elde edilen bulgulardan hareketle, keman eğitimi alanında gerçekleştirilen çalışmaların genellikle öğretim yöntemleri ve teknikleri konusuna yoğunlaştığı görülmektedir. Bununla birlikte, alanda eğilim belirleme çalışmalarının sınırlı sayıda olduğu ve mevcut çalışmaların daha çok tezler üzerinden bir inceleme gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Bu durum, keman eğitimi alanındaki eğilim belirleme çalışmalarının yeterli sayıda bulunmaması nedeniyle, müzik eğitimi alanında yapılan diğer çalışmaların bulgularıyla da karşılaştırma yapılmasını gerektirmiştir. Dolayısıyla, keman eğitimi alanında eğilim belirleme çalışmalarının artırılması, alan yazına katkı sağlamak açısından önemli görülmektedir. Araştırma bulgularından yola çıkılarak keman eğitimi alanında yeni gerçekleştirilecek çalışmalara ışık tutması açısından;

- Keman öğretim ve yöntemlerine yönelik olarak deneysel çalışmaların artırılması,

- Keman eğitimi sürecinin yaşanılan duygusal gelişim, motivasyon sağlama, öğrenci-öğretmen ilişkisi bakımından derinlemesine analiz edilebilmesi amacıyla nitel araştırmaların artırılması,
- Keman eğitiminde araştırma konularının olabildiğince çeşitlendirilmesi,
- Türk Müziği alanında gerçekleştirilen çalışmaların artırılması,
- Keman eğitiminde konu eğilimlerinin belirlendiği çalışmaların artırılması önerilerinde bulunmaktadır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), cilt (16) 3, 3710-3734.

Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), cilt (16) 3, 3710-3734.

Derleme Makale/Review Paper

Kaynakça

- Arıca, E. (2017). Türkiye’de keman pedagojisi alanında hazırlanan lisansüstü tezler üzerine bir inceleme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 327-342. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2016018529>
- Atasoy, M. ve Ütkür Güllühan, N. (2024). Dünyada ve Türkiye’de hayat bilgisi-sosyal bilgiler öğretimiyle ilgili karşılaştırmalı eğitim çalışmalarındaki eğilimler. *International Primary Educational Research Journal*, 8(1), 1-21. <https://doi.org/10.38089/iperj.2024.154>
- Creswell, J. (2017). *Research Design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3. baskı). Eğiten Kitap.
- Cömert, M. ve Erim, A. (2018). Viyolonsel eğitimiyle ilgili araştırma sonuçlarının alana katkısı ve uygulanabilirliği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 107-129. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.-363890>
- Çelik, B., Eroğlu, T. ve Uzun, M. S. (2024). Matematik eğitimi alanında 2017-2021 yılları arasında Türkiye’de yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *Millî Eğitim*, 53(244), 1873-1912. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1277249>
- Demirbatır, R. E. (2001). Yaylı çalgılar yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tez bibliyografyası. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 143-150.
- Dönmez, E. C. (2022). Yaylı çalgılar üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 61, 3645-3667. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.62491>
- Fernández-Barros, A., Duran, D. ve Vilador, L. (2023). Peer tutoring in music education: A literature review. *International Journal of Music Education*, 41(1), 129-140. <https://doi.org/10.1177/02557614221087761>
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., ve Hyun, H. H. (2022). *How to design and evaluate research in education* (11. baskı). McGraw Hill.
- Gençel Ataman, Ö. (2019). Müzik öğretmenliği bilim dallarında yapılan flüt ile ilgili lisansüstü tezlerde araştırma eğilimleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(41), 113-132. <https://doi.org/10.31795/baunsobed.581255>
- Köksalan, B., İter, İ. ve Görmez, E. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve lisansüstü eğitim isteklilikleri üzerine bir çalışma (Fırat, Erzincan ve İnönü Üniversitesi sınıf öğretmenliği ABD örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 277-299. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/T0Rjd01UYzM>
- Köseoğlu, S. ve Eroğlu Doğan, E. (2022). Türkiye’de 2010-2017 yılları arasında fen bilgisi öğretmenliği bilim dalında yapılmış olan lisansüstü tezlerin analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(75), 1122-1147. <https://doi.org/10.17755/esosder.654747>
- Önal, H. (2018). “Bağlama” konulu tezlerin bibliyometrik analizi (1995-2017). *Social Sciences Studies Journal*, 4(19), 2111-2120.
- Özer, Z. ve Demirbatır, R. E. (2021). Müzik eğitimi ile ilgili TR Dizin veri tabanında yayınlanan araştırmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 282-304. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.60703-796990>
- Özer, Z. ve Onuray Eğilmez, H. (2021). Türkiye’de piyano eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerinin belirlenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(1), 291-316. <https://doi.org/10.7822/omuefd.867774>
- Parpucu, H. (2022). Kemanda Türk müziği materyalleri kullanılarak hazırlanmış lisansüstü tezlerin analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 8(16), 245- 270.
- Sav, N. ve Gerekten, S. E. (2022). Türkiye’de ses eğitimi alanında yapılmış lisansüstü çalışmaların eğilimleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(130), 345-357. <http://doi.org/10.29228/ASOS.62912>
- Sánchez-Marroquí, J., ve Vicente-Nicolás, G. (2024). Bibliometric study of scientific production in music education from 2000 to 2022. *International Journal of Music Education*, 1-17. <https://doi.org/10.1177/02557614231220654>

Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye’de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.

DOI. 10.51460/baebd.1675432

- Sözen, İ. (2023). Bağlama eğitimi alanında yayımlanmış makalelerin eğilimleri-bir içerik analizi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(143), 67-82. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.70216>
- Vicente-Nicolás, G. ve Sánchez-Marroquí, J. (2024). Bibliometric study of the scientific production on music education in Spain (1978–2022). *Revista Española de Pedagogía*, 82 (287), 37-54. <https://doi.org/10.22550/2174-0909.3926>
- Weatherly, K. I. C. H., Wright, B. A. ve Lee, E. Y. (2024). Digital game-based learning in music education: A systematic review between 2011 and 2023. *Research Studies in Music Education*, 1-19. <https://doi.org/10.1177/1321103X241270819>
- Yapıcı, E. C. ve Küçük, V. (2024). Beden eğitimi ve spor tutumu ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(1), 1-26.
- Yeşilbursa, C. C., Karakuş, A. ve Geçgel, Ş. (2024). Sosyal bilgiler eğitimi lisansüstü öğrencilerinin tez konusu belirleme eğilimleri. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 11(105), 615-622. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10926553>
- Yöndem, S. (2015). An examination of graduate theses related with guitar in terms of methodology and content: A case of Turkey. *Academic Journals*, 10(19), 2631-2638. <http://doi.org/10.5897/ERR2015.2455>
- Yücel, A. G. (2025). Critical thinking and education: A bibliometric mapping of the research literature (2005-2024). *Participatory Educational Research*, 12(2), 137-163. <http://dx.doi.org/10.17275/per.25.23.12.2>

Ek 1. 2005-2024 yılları arasında keman eğitimi alanında TR Dizin veri tabanında yayımlanan çalışmaların bilgileri

- 1-) Afacan, Ş. (2019). Güzel Sanatlar Fakültesi keman öğrencilerinin bilişsel ve performans hazır bulunuşluk düzeylerinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 14(7), 3575-3595. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.38934>
- 2-) Afacan, Ş. (2022). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile gerçekleştirilen keman eğitimi derslerine ilişkin öğrenci görüşleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(1), 472-487. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nevsosbil/en/article/1065774>
- 3-) Akçay, F. E. (2021). Ferdinand David'in çok yönlü müzikal kimliğiyle dönemine ve günümüze etkileri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 744-758. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.870198>
- 4-) Akdeniz, A. Ö. (2023). Keman eğitiminde tını, ses rengi, ton üretimi ve müzikalitenin incelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 12, 1452-1470. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1332319>
- 5-) Akın, Ö. ve Baştürk, R. (2012). Keman eğitiminde temel becerilerin rasch ölçme modeli ile değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(31), 175-187.
- 6-) Akın, Ö. (2013). Keman eğitiminde anlamlandırma stratejisinin başarıya etkisi (örnek bir uygulama). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1551-1560.
- 7-) Akpınar, M. (2012). Kemanda spiccato (sipikato) yay tekniğinin öğretilmesinde Türk Halk Ezgilerinin kullanılması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 479-488.
- 8-) Aksoy, Y. ve Nayir, A. E. (2022). Müzik engel tanımaz: Uzaktan keman eğitimi modelinin bedensel engellilerin keman çalma erişimlerine etkisi, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 13(47), 351-370. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3055>
- 9-) Aksoy, Y. ve Nayir, A. E. (2022). "O dört duvarı yıktım": Bedensel engelli öğrencilerin uzaktan keman eğitimine yönelik görüşleri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 1137-1159. <https://doi.org/10.15869/itobiad.1061199>
- 10-) Arıca, E. (2017). Türkiye'de keman pedagojisi alanında hazırlanan lisansüstü tezler üzerine bir inceleme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 327-342. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2016018529>
- 11-) Bükülmez, H. (2021). Rast ve Uşşak makamlarına ait peşrevlerin tahlili doğrultusunda Türk müziği keman eğitimine yönelik geçki ve çeşni etütlerinin oluşturulması. *Turkish Studies*, 16(2), 549-581. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.49434>
- 12-) Bülbül, S. ve Sever, G. (2024). Okul öncesi dönem için yazılmış keman eğitimi kitaplarının genel, görsel özellikleri ile müziksel gelişim basamakları bakımından incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 14(1), 263-291. <https://doi.org/10.23863/kalem.2024.281>
- 13-) Canbay, A. ve Nacakçı, Z. (2011). Mektupla keman öğretim uygulamasına yönelik içerik analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 134-152.
- 14-) Coşkun, S. (2016). "Küçük Kemancı" keman metodunun hedef davranışları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 183-208.
- 15-) Çit, U. (2023). Keman eğitiminde fizyolojik rahatsızlığı bulunan bireylere alternatif parmak numarası yaklaşımı. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 10, 893-918. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1231498>
- 16-) Dönmez, E.C. (2022). Yaylı çalgılar üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of History School*, 61, 3645-3667. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.62491>
- 17-) Eğilmez, Ö. ve Yıldız, G. (2024). Müzik öğretmenliği programı keman eğitimi derslerinde geleneksel türk sanat müziğinin kullanılabilirliği üzerine deneysel bir çalışma. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2), 256-281. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1425832>
- 18-) Erol Düzbastılar, M. (2008). Kirnberger'in besteleme yöntemi ile makamsal keman etüdları hazırlama. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 33-39.
- 19-) Erol Düzbastılar, M. (2010). Türkiye'de keman eğitiminde kullanılan keman etüdlarının yay teknikleri ve pozisyonlar açısından analizi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(188), 274-281.

Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye'de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.

DOI. 10.51460/baebd.1675432

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), cilt (16) 3, 3710-3734.

Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), cilt (16) 3, 3710-3734.

Derleme Makale/Review Paper

20-) Güçlü, O., Mustul, Ö. ve Kaleli, Y. S. (2021). Müzik eğitiminde bireysel çalgılara yönelik yapılmış olan lisansüstü çalışmaların karşılaştırmalı olarak incelenmesi: bir içerik analizi çalışması. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(45), 809-826. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.2938>

21-) Gülüm, O. ve Albuz, A. (2019). Keman eğitiminde Türk halk müziği eserlerinin kullanıma durumuna yönelik öğretim elemanı görüşlerinin değerlendirilmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 42, 1-11. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.486851>

22-) Gün, E. ve Köse, H. S. (2019). Keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı öğretim programının öğrenci performansına etkisi. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 14(5), 2377-2396. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.29178>

23-) Hatipoğlu, V. (2016). Türk müziği keman öğretimine yönelik yeni kaynak hazırlamada "beylik aranağmelerden" oluşturulan çeşitlemelerin yeri ve öneminin değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 11(19), 417-442. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11228>

24-) Hüseynova, L. (2014). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin keman çalma performanslarını etkileyen bazı değişkenler. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 393-406. <https://doi.org/10.14686/BUFAD.201416224>

25-) Kalay Meydan, S. ve Çilden, Ş. (2020). Keman eğitiminde çalma performansına yönelik özyeterlik ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(3), 1269-1293.

26-) Kalender, C., Alpogut, U. ve Yandı, A. (2016). Öğrencilerin keman eğitiminde "Mini Detaşe" tekniğini kullanımlarında, yayın uzunluğunu ayarlamaları ve yerini belirlemelerinin değişen hızlarda değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2310-2322.

27-) Kapçak Işıksungur, B. ve Çilden, Ş. (2016). Kemanda 20. yüzyıl vibrato kullanımı. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 241-249.

28-) Kapçak, Ş. ve Kapçak Işıksungur, B. (2023). Müzik eğitimi ana bilim dallarında keman eğitimi veren akademisyenlerin dört keman için orijinal/aranje edilmiş eserleri tanıma ve kullanma durumları. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 331-348. <https://doi.org/10.51460/baebd.1252427>

29-) Karahan, A. S. (2023). Müzik eğitimi anabilim dalı akademik kadrolarının çalgı eğitimi uzmanlığı Türkiye Dağılımı. *Art Vision*, 29(51), 208-216. <https://doi.org/10.5152/ArtVis.2023.23216>

30-) Karayel, F., Gül, G. ve Eğilmez, Ö. (2024). Henry Schradieck'in "School of Violin Technique 1" kitabı 20 numaralı etüdün teknik analizi. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(46), 171-186. <https://doi.org/10.21550/sosbilder.1323000>

31-) Kardeş, B., Parasız, G. (2020). Türkiye'de müzik eğitimi ana bilim dallarında görev yapan öğretim elemanlarının alan içi çalışmalarına genel bir bakış. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1268-1280. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3809>

32-) Kaya, Ö. ve Barışeri Ahmethan, N. (2024). Keman eğitimindeki hazırlayıcı çalışmaların müzik öğretmenliği programlarında kullanıma durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 14(3), 1277-1301. <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1471145>

33-) Kotan, E. ve İnancı, M. K. (2021). Examination of the effect of Turkish music motifs on teaching of bowing techniques used in violin education: example of Haydar Tatlıyay. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 10(3), 541-550. <https://doi.org/10.1016/buefad.831886>

34-) Köse, A., Acay Sözbir, S. ve Kalender, C. (2016). Keman çalma becerilerinin çok yüzeyli rasch modeli ile incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2339-2349.

35-) Kurtaslan, Z. ve Kara, M. (2018). Analogies used in providing basic behaviors in violin education. *Turkish Studies*, 13(19) 1249-1260. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.14120>

36-) Kurtaslan, Z. (2009). Türk keman okulunun oluşum süreci ve temsilcileri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 26, 409-429.

37-) Nünükoğlu, A. ve Nayir, A. E. (2022). Türk musikisi keman eğitimi üzerine yazılmış üç keman metodu incelemesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 11 (1), 770-785. <http://www.itobiad.com/tr/pub/issue/68190/874728>

Aydın, E. ve Demirbatır, R. E. (2025). Türkiye'de keman eğitimi üzerine yapılan bilimsel çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(3), 3710-3734.

DOI. 10.51460/baebd.1675432

- 38-) Oğuz, T.G., Kaleli, Y.S. ve Mustul, Ö. (2021). Özengen keman eğitimi sürecine yönelik öğretmen görüşleri (Konya ili örneği). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3), 2127-2151.
- 39-) Özcan, A. T. (2017). Keman eğitiminde çoksesli aranje tekniklerinin kullanımı. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 290-302. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.305980>
- 40-) Özel, B. ve Efe, M. (2023). Nöroeğitim perspektifi ile öğrenmeyi etkileyen unsurlara ilişkin keman öğrencilerinin görüşleri. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 1462-1483. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1368016>
- 41-) Özel, B. (2024). Çorum yöresi türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği üzerine bir inceleme. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 17(46), 1029-1041. <https://doi.org/10.12981/mahder.1471287>
- 42-) Parasız, G. ve Albuz, A. (2018). Keman eğitiminde Çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde hazırlayıcı alıştırmaların etkililik yönünden incelenmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 40, 71-88.
- 43-) Sak Brody, Z. (2016). "Suzuki yetenek eğitimi" felsefesine kısa bir bakış. *Sanat&Tasarım Dergisi*, 6(1), 79-88. <https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.291235>
- 44-) Sak Brody, Z. (2020). Suzuki erken yaş keman eğitiminde çalışma ve ders uygulamaları. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(Müzik Özel Sayısı), 390-395. doi: <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.586145>
- 45-) Sakarya, G., ve Şendurur, Y. (2020). Anlamayı izleme stratejilerinin keman öğrencilerinin bilişötesi farkındalık düzeyine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 53, 435-457. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.632135>
- 46-) Sakarya, G. ve Zahal, O. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan keman eğitimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 795-817. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44504>
- 47-) Sever, G., ve Çilden, Ş. (2012). Çalgısal belleğin geliştirilmesinde zihinsel hazırlık çalışmalarının rolü. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(28), 19-32.
- 48-) Sever, G. (2019). Suzuki öğretmen yetiştirme sisteminin incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 27(1), 37-46. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2247>
- 49-) Sipahioğlu, F., ve Angı, Ç. E. (2020). Keman eğitiminde çift ses ve akor çalma durumlarına ilişkin öğrenci görüşlerinin, öğrenim alanlarına göre değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 984-1008. <https://doi.org/10.37217/tebd.797181>
- 50-) Şen, E. ve Çoban, S. (2018). Zihin haritası tekniğinin keman eğitimi derslerinde kullanımının öğrencilerin bilişsel, devinışsel becerilerine ve tutumlarına etkisi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 43(194), 285-310. <https://doi.org/10.15390/EB.2018.7623>
- 51-) Tanınmış, G. E. (2012). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı keman öğrencilerine uygulanan müzikal boğumlama eğitiminin temel müzikal boğumlama özelliklerine etkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 8(15), 149-163.
- 52-) Tanınmış, G. E. (2013). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı keman öğrencilerinin aldıkları keman eğitiminde karşılaştıkları sorunlar ve sorunları çözmede izledikleri yollar. *Turkish Studies*, 8(6), 707-715. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4742>
- 53-) Tarkum, E. (2005). Keman eğitimi açısından ilköğretim çağındaki çocuklarda fiziksel ve zihinsel gelişim. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 117-121.
- 54-) Tarkum, E. (2006). Entonasyon açısından keman öğretimi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 121-126.
- 55-) Tarkum, E. (2006). Keman öğretiminde müzikaliteyi etkileyen temel faktörler. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 127-130.
- 56-) Taşdemir, T. ve Arapgirlioğlu, H. (2024). "Investigation of the variety of methods used in violin teaching and reasons for their use". *Ekev Akademi Dergisi*, 99, 390-406.
- 57-) Taşdemir, T. ve Uludağ, A. K. (2019). Antonio Vivaldi op.3 6.keman konçertosu'nun çalınmasına yönelik öğretim elemanları görüşlerine dayalı çalışma stratejileri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 43, 77-94. <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.554379>

58-) Tokatlı, B. ve Mustul, Ö. (2021). Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler. OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 18(43), 6595-6634. <https://doi.org/10.26466/opus.910883>

59-) Topaloğlu, T. (2021). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı seçimini etkileyen unsurların öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 19(2), 788-809. <https://doi.org/10.37217/tebd.873044> ş

60-) Kosa, G. (2011). Nota musiki mecmuasının tanıtımı ve bu dergide yer alan alaturka keman dersleri makaleler dizisinin incelenmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(2), 149-164.

61-) Uçar, A. ve Tanınmış, G. E. (2022). Bireysel çalgı (keman) ders içeriğinde yer alan dizi çalışmalarının öğrencinin gelişimine katkısı üzerine eğitimci görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 20(1), 286-302. <https://doi.org/10.37217/tebd.1040270>

62-) Yıldırım, K. ve Özdemir, S. (2023). Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan bireysel çalgı (Keman) eğitimi dersi öğretim programlarında bulunan tonal ve makamsal dizilerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 36, 704-714. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1374968>.